

dække ansvaret for personskade, der forvoldes på andre passagerer end føreren.

Femte motorkøretøjsforsikringsdirektivs artikel 4, stk. 1, præciserer denne bestemmelse, og stiller krav om, at passagerer ikke kan udelukkes fra forsikringsdækning med den begrundelse, at vedkommende vidste eller burde vide, at føreren af motorkøretøjet var spirituspåvirket eller påvirket af andre rusmidler på ulykkestidspunktet.

Det fremgår af præambelbetragtning 15, at passagerer normalt ikke i tilstrækkelig grad er i stand til at bedømme om en fører er spirituspåvirket. Det anføres i den forbindelse, at en målsætning om at tilskynde bilister til ikke at køre i bil under påvirkning af rusmidler ikke kan opnås ved at nedsætte forsikringsdækningen for passagerer, som lider skade ved ulykker. Det anføres endvidere, at det forhold, at skade på passagerer dækkes af køretøjets lovpligtige forsikring, er uden betydning for et eventuelt ansvar, som de kan ifalde i henhold til gældende national lovgivning, eller for størrelsen af den erstatning, der udredes ved en konkret ulykke. Den EU-retlige forpligtelse indebærer således, at en skadelidt ikke på forhånd skal kunne afskæres fra at kunne gøre et krav gældende over for et forsikringsselskab, hvormod direktivet ikke regulerer spørgsmålet om, hvorvidt skadelidte har et erstatningskrav.

Efter færdselslovens § 101, stk. 1, skal den, der er ansvarlig for et motordrevet køretøj, erstatte skader, som køretøjet forvolder ved færdselsskade mv. Erstatningen for personskade eller tab af forsørger kan dog i medfør af stk. 2 nedsættes eller bortfalde, hvis skadelidte eller afdøde forsættligt har medvirket til skaden, og erstatningen for tingsskade kan i medfør af stk. 3, nedsættes og i særlige tilfælde bortfalde, hvis skadelidte eller afdøde ved grov uagtsomhed har medvirket til skaden. Efter § 105, stk. 1, skal erstatningskrav mod den ansvarlige være dækket af en ansvarsforsikring.

Færdselslovens § 101, stk. 1, omfatter også passagerer i motorkøretøjer, som pådrager sig skader i forbindelse med færdselsskade mv. Passagerer er således – uanset eventuelt kendskab til en førers spirituspåvirkethed – dækket af den lovpligtige ansvarsforsikring og kan gøre et krav gældende over for motorkøretøjets forsikringsselskab. Stk. 2 og 3 giver mulighed for i det enkelte tilfælde at nedsætte erstatningen eller lade erstatningen bortfalde på grund af egen skyld eller accept af risiko.

Som følge af, at direktivet alene regulerer det forhold, at skadelidte skal kunne gøre krav gældende over for forsikringen, når der foreligger et erstatnings-

krav, og ikke det erstatningsretlige spørgsmål om, hvorvidt skadelidte har et krav, lever dansk ret således op til direktivets krav.

2.2.9. Forsikringens dækningsomfang i forhold til fodgængere og cyklister mv.

Som nævnt i pkt. 2.2.8. opstiller tredje motorkøretøjsforsikringsdirektiv i artikel 1, stk. 1, et EU-retligt krav om, at en motorkøretøjsforsikring skal dække ansvaret for personskader på bl.a. passagerer i et køretøj.

Med det femte motorkøretøjsforsikringsdirektivs artikel 4, stk. 2, udvides det EU-retlige krav til motorkøretøjsforsikringens dækningsomfang, idet forsikringen også skal dække personskade og tingsskade påført fodgængere, cyklister og andre ikkemotoriserede trafikanter.

Det anføres i præambelbetragtning 16, at bestemmelsen ikke foregriber spørgsmålet om hæftelsen for eller størrelsen af den erstatning, der udredes ved en konkret ulykke i henhold til national lovgivning. Heller ikke på dette punkt regulerer direktivet således spørgsmålet om, hvorvidt en skadelidt har et erstatningskrav som følge af uheldet.

Ansvaret for skader forvoldt af motordrevne køretøjer på fodgængere og cyklister mv. omfatter efter gældende dansk ret såvel personskade som tingsskade, jf. færdselslovens § 101, stk. 1, og der er ifølge færdselslovens § 105, stk. 1, krav om, at erstatning for skader forvoldt af motordrevne køretøjer være dækket af en forsikring i et ansvarsforsikringsselskab.

Som følge af, at direktivbestemmelsen ikke regulerer spørgsmål om erstatningsansvar, men udelukkende dækningsomfanget for en lovpligtig ansvarsforsikring for motorkøretøjer, opfylder de gældende regler i færdselsloven således de EU-retlige krav, der stilles med direktivet.

2.2.10. Forsikringens dækningsomfang i relation til køretøjer, der benyttes i en anden medlemsstat

Det tredje motorkøretøjsforsikringsdirektivs artikel 2 bestemmer, at en lovpligtig ansvarsforsikring skal dække skader på hele Fællesskabets område. Forsikringsdækningen skal gives i henhold til lovgivningen i de enkelte medlemsstater, eller i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor køretøjet er hjemmehørende, hvis denne dækning er større.

Femte motorkøretøjsforsikringsdirektiv indeholder i artikel 4, stk. 3, en udvidelse af dette krav. Der opstilles således et yderligere EU-retligt krav om, at den lovpligtige ansvarsforsikring også skal dække skader i perioder, hvor køretøjer befinder sig i en anden medlemsstat. Det vil således ikke være tilstrækkeligt, at forsikringen – formelt – dækker skader, der forvoldes